

veelvuldig aantreft, ontbreken hier geheel. Maar verschillende, hoewel zeer gewone orchis-soorten, maken dit zogenoemde plaggenveld des te aantrekkelijker. *Orchis morio*, *Orchis maculata*, *Platanthera bifolia*, *Epipactis palustris* en *-latifolia* komen er voor, en men wordt op 't een of andere gunstige plaatsje somtijds ook verrast door de bij elke hernieuwde kennismaking weer bekoorlijker schijnende, *Pyrola's* (*rotundifolia* en *minor*). Eenmaal vond ik een orchis met zeer forschen bloemstengel en witte bloemen met een bruin en geel gevlekte lip. Tot mijn spijt heb ik haar niet direct gedetermineerd, en de volgende jaren was er op dezelfde plek geen spoor meer van te vinden. In 't voorjaar siert *Valeriana dioica* het nog moerassige veld bijna niet minder mooi dan later de prachtig blauwe *Gentiaan* en het *Parnaskruid*. Op het planten-verbredingskaartje voor *Parnassia palustris*, staat naar ik meen, deze vindplaats niet vermeld.

Als bijzonderheid kan ik nog mededeelen, dat te Smilde het knopkruid (*Galinsoga parviflora*) zeer algemeen voorkomt. Dezen zomer zag ik een slecht onderhouden tuin, waar niets anders meer groeide. Het andere onkruid had den strijd niet kunnen volhouden tegen dit, aan de vijf witte lintbloempjes direct kenbare composietje.

Zoo nu en dan leest men eens van de velden met O.-I. kers in de buurt van Haarlem. O. a. wordt in een artikel aangehaald, dat het alleen om de zaden te doen is. Waarvoor worden nu echter die zaden gebruikt? Bij voorbaat dank voor een antwoord.

W. J. STAAL.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Van de Redactie.

Ieder die in den afgelopen jaargang een of meer artikelen heeft geschreven, honorarium verlangt en dit nog niet heeft ontvangen, wordt verzocht zijn kaartje met *duidelijk adres* bij de Redactie in te zenden voor 1 Mei e. k.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 21 Januari 1905 hield de „A. E. C.” hare 36ste bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur, in „Zeemanshoop.”

Aanwezig 9 leden. De heer Polak is met kennisgeving afwezig.

De heer De Meijere stelt ter bezichtiging eene uitgezochte collectie vreemd gevormde insecten. Hieronder nemen een aantal Membraciden, vooral uit Zuid-Amerika afkomstig, de voornaamste plaats in en munten uit door de meest verschillende, wonderlijk gevormde uitsteeksels aan den prothorax. Ook worden verschillende Diptera en Hymenoptera vertoond, welke in hunne gedaante sterk van de gewone typen afwijken, alsmede wantssoorten, die groote hoeveelheden was afscheiden.

De heer Mac Gillavry vermeldt talrijke goede vangsten op coleopterologisch gebied, door hem in 1904 gedaan, inzonderheid te Winterswijk, gedurende de excursie van de Nederlandsche Entomologische Vereeniging, en verder te Barchem, Valkeveen (Naarden), Hilversum, Amsterdam, Overveen en Schoonoord (Dr.). De voornaamste dezer vangsten zijn vermeld in de „Tweede lijst van soorten en variëteiten nieuw voor de Nederlandsche Fauna” enz. van Dr. Everts, Tijdschr. voor Entom., Dl. XLVII, 1904, p. 172. Verder toont spreker *Cassia-peulen*, waarin zoowel

Lepidoptera als Coleoptera (*Tribolium confusum* Duv.) huizen.

De heer Van Beek laat sluipwespen zien, door hem verkregen uit *Trichiosoma lucorum* L.

De heer Oudemans bespreekt het voorkomen van abnormaal kleine voorwerpen bij Lepidoptera, inzonderheid bij dagvlinders. Hij stelt er een aantal ter bezichtiging, vooral Lycaeniden. Ook doet hij eenige biologische mededeelingen omtrent *Dixippus morosus*. Ten slotte wekt hij de leden op, om al wat zij bezitten van insectenwoningen in te zenden op de a. s. Biologische Tentoonstelling. De heer De Meijere is bereid, de voorwerpen in ontvangst te nemen (in Artis).

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 20 December 1904 in de Diergaarde.

Bij afwezigheid van den voorzitter opent de heer Dr. Büttikofer de vergadering, om daarna het woord te geven aan den heer Dr. Wouterlood, welke, naar aanleiding van spiritus-materiaal, eenige mededeelingen doet over *Utricularia*.

De heer De Koning behandelde de orde der *Oligotricha*, die zich van de andere orden der infusoren onderscheidt door een lichaam zonder wimpers, een links gewonden, adonale spiraal loodrecht op de lengte-as en een hoefijzer-vormige kern in een vlak, eveneens loodrecht op de lengte-as.

Van bijna alle soorten in zoetwater voorkomend (wier aantal zeer gering is) liet spr. afbeeldingen zien (alle van om Rotterdam gevonden soorten): *Strombidium gyrans* (Stokes), *Strombidium turbo* (Cl. et L.), *Halteria grandinella* (O. F. M.) behoorende tot de fam. Halterina en van *Tintinnidium fluviatile* St. en een *Codonella*-soort, behoorende tot de fam. der *Tintinnoidena* die zich van de eerste onderscheidt, doordat de individuen in een hulsel zijn opgesloten.

De *Codonella*-soort wijkt af van *Codonella lacustris* Entz., de eenige, die spr. voor zoetwater vermeld vond, door het totaal ontbreken van een deksel aan het omhulsel. Vroeger had men het dier (uit de ledige omhulsels) tot de Rhizopoda gerekend als *Diffugia cratera* Leidy. Dat deze vergissing niet zoo absurd is, als ze gelijkt, bleek uit de vergelijking met een in natura getoonde schaal van *Diffugia lobostoma* Leidy.

Tot vergelijking met de soorten van de orde der Heterotricha werd een ex. getoond van *Stentor coeruleus*.

De tot de Diatomaceëen behoorende *Bacillaria paradoxa*, vroeger in de Rotte gevonden, en die alleen wordt opgegeven voor zoutwater, werd nu door spr. waargenomen in de buurt van de Kralingsche Plas, en schijnt hier dus meer in zoetwater voor te komen.

De heer Dr. Büttikofer vertoont een fraai, geheel tam ex. van den Javaanschen Ichneumon (*Herpestes javanicus*) en knoopt daaraan vast een systematisch overzicht over dit geslacht, bestaande uit 28 soorten, waarvan 17 in Afrika, en de rest in Zuid-Azië en op de Soenda eilanden voorkomen. Zij zijn gemakkelijk herkenbaar aan de ruige ongevlekte vacht, den puntigen snuit en de meestal aan de basis dikke en naar achteren puntig uitloopende staart. De grootste en meest bekende soort is de Egyptische Ichneumon (*H. Ichneumon*) bijna zoo groot als een kat; in de nieuwste schoolboeken zelfs nog steeds vermeld als heilig bij de oude Egyptenaren, omdat het dier de krokodillen-eieren zou opeten; terwijl het in werkelijkheid deze vrij wel met rust laat, en bij de tegenwoordige Egyptische boeren als een gevaarlijke kippen- en eierendief algemeen gehaat is en ijverig wordt vervolgd.

De heer v. d. Hoop geeft rond een aantal Kaapsche insecten.

De heer J. G. Zöllner deelt een en ander mede aangaande een *Smerinthus*-soort.

De heer Wachter geeft een aantal vormen rond van *Salix pentandra* L., *S. fragilis* L., *S. alba* L. en van *S. fragilis alba* (*S. Russeliana* Sm) en uit het vermoeden, dat deze bastaard niet zoo zeldzaam is, als de verschillende flora's wel aangeven; aangezien hij dezen boom op verscheidene plaatsen om Rotterdam en Vlaardingingen in beide geslachten heeft aangetroffen, en ex. ontvangen heeft, door den heer Blijdenstein bij Lonneker gevonden.

G. VAN ROON, }
W. H. WACHTER. } Secr.

Ingekomen Boeken.

Op de Boerderij en Bij den Boswachter door Jan Ligthart en H. Scheepstra, geïllustreerd door C. Jetses, bij Wolters, Groningen; elk gebonden 50 Cents.

Ze kosten werkelijk maar 50 cent. Ik heb het nog eens nagekeken; maar 't is zoo. En toch zijn er heel veel ongekleurde plaatjes in, en nog 4 gekleurde in elk deeltje. Begrijp wie 't kan, dat zoo iets kan in ons landje; want het zijn allemaal nieuwe clichés en de teekeningen van Jetses zijn in één woord meesterlijk. Wel niet alle precies nieuw wat enkele dieren betreft; je ziet er een pad uit Brehm en nog een ander beest uit een ander boek in overgeteekend; maar ze zijn ten minste na geteekend en niet overgenomen, alias gegapt; neen, bij lange na niet; compositie, tint en kleur van het plaatje zijn heelemaal iets speciaals van den teekenaar en dat is een baas in zijn vak, een kunstenaar durf ik zeggen, voor zoover ik er verstand van heb, en daarom mag er bij nader inzien gerust voluit C. Jetses of de initialen onder staan, al vond ik dat in 't eerst niet volkomen fair van zoo'n knappe baas.

Behalve enkele dieren, vischjes en vogeltjes vooral, zijn alle figuren mooi getroffen en mooi op 't plaatje gezet; er zijn landschapjes met menschen en kinderen bij, waar iedereen, groot en klein, met genoegen naar kijken zal. Wat in deze boekjes voor kinderen van 8 à 9 jaar gegeven wordt, is van de allerbeste kwaliteit. En de tekst... Ligthart en Scheepstra zullen 't me hoop ik vergeven, als ik zeg dat zij wat het artistieke van de behandeling betreft, Jetses niet overal bijgehouden hebben. Dat ware ook wat veel geëischt. Er is veel goeds in den tekst en de kindertoon is er ook meestal wel; hun dialoog is los en keurig, ook wel eens artistiek, maar zoo nu en dan praat meester uit kindermund; gelukkig niet al te vaak. Wie vroeg er ook weer voor zijn jongens en meisjes van 7—9 jaar een boekje over planten en dieren, dat als opwekking en inleiding kon dienen tot de boekjes van Thijssen en mij? Hier zijn er twee, mooier, oorspronkelijker, beter en goedkooper bestaan er geene, en zullen er niet licht komen ook.

E. Hs.

Kern der Plantenkunde, vrij bewerkt naar Prof. Warming's Plantelivot door Dr. A. J. M. Garjeanne, met 195 afbeeldingen. Noordhoff, Groningen. Geartonneerd f 1.

Dit werk is een best repetitieboek voor hen, die een examen in natuurkennis hebben te doen; 't is een gecondenseerd handboek vol figuren, al zijn 't dan ook meest oude bekenden.

Er staat van alles in: systematiek, anatomie, physiologie en biologie; door bekwame hand is met veel tact het meest essentiele van elke dezer branches van de botanie uitgekozen en beknopt aangegeven. Daardoor is het dunkt mij, ook als legger voor de leerlingen van E.B.S. en gymnasium heel goed bruikbaar; de leeraar evenwel moet er het leven in brengen. Dit is trouwens ook het voordeel van den bekwamen bewerker.

E. Hs.

Goedkope Tuinbouw-bibliotheek, Zwolle, Tjeenk—Willink, f 0.30 per nummer.

No. 1. *Werkzaamheden in den tuin*, door Budde en J. A. Kors.

No. 2 en 3. *De Struikvorm of Fruitteelt voor iedereen*, door W. Roorman Dzn.

No. 4. *Bloemchikken en -Binden*, door J. G. Ballego.

No. 5. *Snijgroen*, door W. Lodder.

Allemaal boekjes voor vakmensen bestemd en voor zoover ik er over oordeelen kan, goed en bevattelijk geschreven. No. 1 en 4 heb ik met plezier door gelezen. Misschien wil onze medewerker B. Boon er bij gelegenheid hier nog wat over zeggen.

Uit het gebied der Natuurkunde, leesboek voor de hoogste klassen der lagere school en voor herhalingscholen door Dr. Vitus Bruinsma, met afbeeldingen, 2 stukjes à 30 cents, Noordhoff, Groningen.

Sommige dezer lesjes zijn in dialoog gesteld, andere gewoon en goed verteld. De stof en de behandeling zijn beide aantrekkelijk voor kinderen. Lesjes over de mechaniek en de geschiedenis van de fiets, over luchtballons en ontploffingen, over stoommachines en elektrisch licht lezen alle kinderen gaarne. Het eerste deeltje is door de behandeling wel voor 10 à 11 jarigen geschikt, het tweede voor wat oudere kinderen.

E. Hs.

Valkentactiek.

Van middag zag ik hier op 't terrein een uiterst merkwaardig drama afspelen tusschen een spreeuw en een torenvalk. Op 't terrein hier wandelende zag ik eensklaps een valk met een spreeuw in zijne klauwen van het dak neerstrijken. Tot mijn groote verbazing ging 't dier niet op den grond zitten, doch streek op het water neer, waar hij met uitgespreide vleugels op plaats nam (als een meeuw) zijn nog levende prooi onderdompelende, blijkbaar met het doel de spreeuw te dooden. Eerst nadat ik in mijne hande klapte, vloog het in 't geheel niet schuwe dier — want er stonden verscheidene cadets naar te kijken — op. Is 't u misschien wel eens meer ter oore gekomen dat roofvogels op dergelijke wijze hun prooi dooden?

Alkmaar.

J. MALLINEKRODT, cadet k. t. l.

Bonte Zwarte Lijster.

Dit is nu al de tweede winter dat er telkens een vogel in onzen tuin komt, die heel veel lijkt op een lijster, maar met een witte kraag, eenig wit boven aan de vleugel en op de kop. De snavel is geel en de heele vorm van het dier net zooals een lijster. Ik heb al eens gezocht in „Onze Vogels” van Beukers, waar wel de beflijster in staat, maar die is het niet. Zou u zoo vriendelijk willen zijn mij eens op te geven welke vogel dit is? Ik hoop u niet te veel last te geven door mijn onwetendheid en bedank u bij voorbaat als u mij hierop antwoorden wilt in *De Levende Natuur*.

M. L. v. H.

Ongetwijfeld is uw vogel een zwarte lijster, die hier en daar witte veeren heeft. Zulke gevallen zijn niet zeldzaam.

T.

Zwart Roodstaartje.

Als eene bijdrage tot de biologie van *Ruticilla titis* kan ik mededeelen dat ik 28 Mei 1895 te Enschedé vluchtige jongen zag. Ik ben het volkomen met den heer Bernink eens dat deze vogel in geheel Twente algemeen voorkomt.

Amsterdam.

A. VAN SWAEN.

Vroege ooievaar.

Donderdagochtend 23 Februari zag ik boven de Schevevingsche Boschjes een ooievaar vliegen. Is dit niet zeer vroege? Ik dacht van wel en daarom heb ik gemeend u dit te moeten melden.

Schevevingen, 24 Febr. 05.

A. C.

Vischeieren.

Welke handelaars verkoopen vischeieren zooals van baars, snoek, pos, voorn, zeelt, karpers, goudvisch, enz.

Bij partijtjes van bijv. plm. 50 en tegen matige prijs zouden er toch wel liefhebbers zijn die bestellingen deden.

Bij wien kan men levende *Daphnia's*, *Cyclops*, enz., voor vischvoeding bestellen.

J. W.

Aangeboden:

Eenige zwartwitte, zwarte en bruinwitte muizen, allen mannetjes; eenige boschmuizen (*Sylviaticus*), mannetjes, en een paar jonge ratten (type C. van Crampt; zwart met witte afteekening) voor de meest biedende of in ruil tegen: dwergmuizen (*arvicola*). Gevraagd prijsopgaaf van deze en var. albino-muizen (vrouwjes) per tien en per stuk.

Santpoort, Villa Henriette.

AREND L. HAGEDOORN.

Terrarium

te koop gevraagd, dat in goeden staat verkeert, franco Amsterdam te leveren, den prijs van f 7 niet te boven gaande.

Teekeningen voor ons Tijdschrift.

Het liefst hebben wij pentteekeningen. Ge kunt met een gewone pen werken en dan met O-I-inkt (vooral geen blauwe inkt) op niet te ruw papier. Het is goed de teekeningen te maken op tweemaal of anderhalfmaal de gewenschte grootte.

